

Philip Staal

From: "Joop Sanders" <joopbettina.sanders@hccnet.nl>
To: "Rob Heijden, van der" <M.r.vanderheijden@zonnet.nl>; "philip staal" <philip@sisanit.com>; "Fred Ensel" <fredensel@euronet.nl>; "micha gelber" <mgelber@kabelfoon.nl>; "Henri Markens" <hmarkens@jsgmaimonides.nl>; "Avraham Roet" <roeta@isdn.net.il>
Sent: 10:59 2005 יום חמישי 13 ינואר
Attach: Verslag december 2004.doc; bezwaarschriften Kamer II definitief.xls; overzicht uitkeringen en SMO vermogen Nederland definitief.xls; Berekening Overheveling naar COM.doc

Beste voorgangers,

Archief Philip Staal

In de afgelopen maand hebben wij geprobeerd jullie vier jaar werk als SMO bestuurders af te ronden.

Ten behoeve van Kamer II schreven wij een verslag met enkele bijlagen.

Voor jullie informatie hierbij een afschrift.

Met vriendelijke groet,

Joop Sanders
Luc Stranders

n.b. Micha, ik heb geen e-mail adres van Reina Spier, wil jij het s.v.p. doormailen?

11 januari 2005

Verslag SMO december 2004

Archief Philip Staal

In dit verslag met bijlagen wordt een overzicht gegeven van de werkzaamheden die ondergetekenden tijdens hun kortstondige bestuurslidmaatschap van iets minder dan een maand hebben verricht. Onze voornaamste taak was het nemen van een beslissing op 64 bezwaarschriften tegen beschikkingen van Kamer II uit de eerste ronde. In algemene zin willen wij wat dit betreft verantwoording afleggen over onze werkwijze.

Naast de behandeling van bezwaarschriften dienden wij er zorg voor te dragen dat een aantal lopende administratieve en financiële taken van de SMO werden afgewikkeld. Daarbij werd op initiatief van het CJO assistentie verleend door Maurice van der Ven van Price Waterhouse Coopers. In overleg met accountant Aureel van Wersch van Mazars Paardekooper Hoffman werden voorbereidingen getroffen voor het uitbrengen van de Financiële Verantwoording van de SMO over de periode 15 november t/m 31 december 2004. (t/m 15 november was een tussentijdse financiële verantwoording uitgebracht). Aan het onderbrengen van de archieven van de SMO werd aandacht geschonken, maar een definitief besluit werd nog niet genomen omdat het CJO zich hierover in februari a.s. nog nader wil beraden.

Alvorens de behandeling van de bezwaarschriften betreffende de eerste ronde in Nederland daadwerkelijk te beginnen, hebben wij ons georiënteerd hoe die taak te verrichten. Een interne verantwoordingsnotitie van Kamer II d.d. 6 september 2004 was daarbij tot grote steun. Conform het gebruik dat steeds twee waarnemers van het SMO – bestuur bij de vergaderingen van Kamer II aanwezig waren, woonden wij een vergadering bij. Hierdoor ontstond enig inzicht hoe de Kamer in de praktijk aanvragen verwerkt.

Gesprekken werden gevoerd met Karin Dekker van het Ministerie van Financiën; met Wouter van der Bergh, de voorzitter van de bezwarencommissie; met Robby Israël, de afgetreden directeur van het Bureau Maror en met Fred Ensel en Micha Gelber, die voor Kamer III namens het SMO – bestuur beslissingen op bezwaren hadden genomen. Daaruit resulteerden een viertal opvattingen die wij in de praktijk in acht hebben genomen.

1. Aan het advies van de bezwarencommissie hebben wij zeer veel gewicht gehecht. Dit advies is tot stand gekomen na een betrekkelijk zware procedure, waarvan onder meer een hoorzitting deel uitmaakte. De juristen die deel uitmaakten van de bezwarencommissie waren door hun achtergrond bij uitstek geschikt om tot een onafhankelijk oordeel te komen. Slechts als er zwaarwegende argumenten waren, zijn wij van het advies afgeweken.
Waar de bezwarencommissie een bezwaar gegrond verklaarde, hebben wij ons nog net iets behoedzamer opgesteld dan bij het ongegrond verklaren van een bezwaar. Dat had vooral als reden dat de adviezen van de bezwarencommissie met onze beslissing meegestuurd worden naar de bezwaarde. Als de bezwarencommissie een bezwaar gegrond verklaart en wij niet, zal dat al gauw tot beroepsprocedures voor de rechter leiden.
2. Niettegenstaande de onder 1 genoemde behoedzaamheid hebben wij er naar gestreefd om na een uitvoerige bestudering van de stukken tot een onafhankelijke beslissing te

komen. Daarbij hebben wij niet het standpunt ingenomen volgens welke wij gehouden zouden zijn om het oordeel van vorige SMO – bestuurders , zoals neergelegd in de z.g. ‘Reactie van het Bestuur op een Bezwaarschrift’ (soms ‘Notitie Preadvies geheten’) te volgen. Dat stuk is tot stand gekomen door het al of niet na veranderingen bekrachtigen door twee daartoe gemandateerde bestuursleden (Rob van der Heijden en Reina Spier) van een door het Bureau Maror in samenwerking met de landsadvocaat (PRDF) geformuleerd preadvies over een bezwaar. Wij meenden dat wij gerechtigd waren om in bepaalde gevallen van dat standpunt af te wijken op basis van de nieuwe informatie die naar voren kwam uit de stukken ‘Verslag van de Hoorzitting’ en ‘Advies van de Bezwarencommissie’, in combinatie met onze eigen inzichten. Die mening werd onder meer door mr. Wouter van der Bergh onderschreven.

3. Wij hebben ons laten leiden door de volgende overwegingen:
 - a. De Marorgelden zijn in wezen beschikbaar om ze ten goede te laten komen aan instellingen binnen de joodse gemeenschap. Het ongegrond verklaren van een bezwaar betekent vooral bij de eenmalige uitkeringen dat een unieke kans om de infrastructuur van de joodse gemeenschap te verbeteren in vele gevallen voorgoed verloren gaat.
 - b. Waar dat juridisch mogelijk was, hebben wij ons zo soepel mogelijk. Bij het komen tot een oordeel werden wij in de eerste plaats geleid door de bepalingen van het uitkeringsreglement en het beleidsplan. Van veel belang achtten wij voorts de door de aanwezige vertegenwoordigers van het Ministerie van Financiën bepleite vrees voor precedentwerking die door beslissingen zou kunnen ontstaan. Daarnaast speelden ook zaken als redelijkheid en billijkheid en omstandigheden binnen de joodse gemeenschap een rol. Naast een principe als gelijke behandeling van verschillende aanvragers, hadden wij daarom oog voor de uniciteit van iedere afzonderlijke aanvraag. Vaak was er wat dit betreft van een spanningsveld sprake, dat het nemen van een beslissing bemoeilijkte.
Bij dit alles speelde een rol dat het geld van de overheid mede beschikbaar is gekomen omdat er bij het rechtsherstel na de oorlog sprake is geweest van ‘te veel formalisme, bureaucratie en vooral kilte’ (zie regeringsreactie naar de Tweede Kamer d.d. 21 maart 2000). Te allen tijde moet voorkomen worden deze fout te herhalen. (Wij zijn ervan overtuigd dat de Kamer een zelfde standpunt al eerder zal hebben ingenomen).
4. Bij het nemen van een besluit op de bezwaren hebben wij niet gekeken naar het verschil tussen eenmalige en jaarlijkse uitkeringen, noch naar sectorpercentages. Bezwaarschriften zijn uitsluitend op hun eigen merites beoordeeld. Wanneer wij het anders zouden hebben gedaan, zou er ongelijkheid zijn ontstaan tussen degenen die direct in de eerste ronde een uitkering hebben ontvangen en degenen die dat op grond van een toegekend bezwaarschrift hebben gekregen.

Aan het bovenstaande voegen wij nog toe dat eerste ondergetekende op basis van zijn betrokkenheid bij het voortraject van de collectieve verdeling tot de conclusie is gekomen dat Kamer II het uitkeringsreglement en het beleidsplan op enkele punten anders heeft geïnterpreteerd dan de samenstellers ervan hebben bedoeld. Tweede ondergetekende heeft dit herkend en steunt die mening. Uiteraard had de Kamer, gemandateerd door het SMO – bestuur, het recht deze documenten op eigen wijze te interpreteren. Tegelijk willen wij met nadruk stellen dat wij bij het beoordelen van de bezwaarschriften de interpretatie van de Kamer hebben gehanteerd. Zouden wij het anders hebben gedaan, dan zou dat een doorbreking van de consistentie van het beleid hebben betekend en mogelijk tot een ongelijke

behandeling van aanvragers. Het ligt in onze bedoeling in de toekomst op de verschilpunten nog nader in te gaan..

In de praktijk was de procedure, dat ondergetekenden na het lezen van ‘de reactie van het bestuur’, het verslag van de hoorzitting en het advies van de bezwarencommissie samen met Esther Koedam alle gevallen afzonderlijk voorbespraken. Esther verschaft daarbij op basis van haar grondige dossierkennis buitengewoon nuttige feitelijke informatie, zoals over de gang van zaken in het verleden bij een bepaalde aanvraag en gegevens van cijfermatige aard. Een verschil in onze benadering was , dat Esther zich sterk identificeerde met de ‘reactie van het bestuur’ en meende dat die bij voorkeur aangehouden moest worden, terwijl wij de conclusie van de adviescommissie als uitgangspunt namen en zoals voorgeschreven in artikel 7:11 van de Awb tot een algehele bestuurlijke heroverweging probeerden te komen.

In de vergaderingen van 22 en 29 december 2004 werden door het voltallige driehoofdige bestuur – waarvan ook Avraham Roet deel uitmaakte - de beslissingen op bezwaar genomen. Daarbij kwam het slechts in één geval tot een stemming. In laatstgenoemde vergadering was tevens de vertegenwoordiger van de landsadvocaat mr. Sandra Verhage aanwezig. Deze was tot grote steun.

Eerste ondergetekende werd bij de besprekingen over de bezwaren van het CJO, Jad Achat en de NIHS Amsterdam betreffende Sjoel Amstelveen in verband met statutaire eisen of de schijn van belangenverstremgeling vervangen door mr. A.B. Baumgarten. Overeenkomstig werd tweede ondergetekende bij de bezwaren van de LJG Amsterdam en JMW vervangen door mr. R.A. Kiek. Bij de besluitvorming over de projecten van deze instellingen waren eerste resp. tweede ondergetekende niet aanwezig.

Op basis van onze motiveringen voor de genomen besluiten, op basis van de eerdere ‘Reactie van het Bestuur’ en op basis van Conclusie en Advies van de Bezwarencommissie heeft Sandra Verhage de uiteindelijke beslissingen op bezwaar opgesteld. Waar het advies van de commissie en vooral de motieven om een bezwaar ongegrond te verklaren vaak erg beknopt waren geformuleerd, heeft zij die aangevuld. De tekst van iedere beslissing werd, al of niet na nader overleg met mevrouw Verhage, door eerste ondergetekende voor akkoord gefiatteerd. Vervolgens werden de beschikkingen getekend door de heer van der Ven van Price Waterhouse Coopers. Op 31 december 2004 werden zij naar de bezwaarden gezonden. Mevrouw Bettie Groen verschaft bij de afwerking van de bezwaren buitengewone goede administratieve bijstand.

Het uiteindelijke resultaat van de hierboven beschreven bezwaarschriftenprocedure wordt weergegeven in een bijlage bij dit verslag. In de betreffende tabel komt zowel tot uitdrukking wat het advies van de bezwaarschriftencommissie was, als welke beslissing wij als bestuur SMO hebben genomen.

Bezwaren tegen subsidiebesluiten van Kamer III (Israël) werden reeds door het vorige SMO – bestuur behandeld. Ook hier formuleerde Sandra Verhage de beschikkingen. Voor zover er nog onduidelijkheden waren, werd door Avraham Roet en ondergetekenden een aanvullend besluit genomen. De beschikkingen werden op één na eveneens ultimo december 2004 verzonden.

Nadat na een zo nauwkeurig mogelijke schatting het maximum van het bedrag van uitkeringen op toegekende bezwaarschriften uit de eerste ronde in Nederland bekend was, is in overleg met het Ministerie van Financiën op vrijdag 24 december het gereserveerde bedrag voor de tweede ronde van Kamer II door ons vrijgegeven. De beschikkingen voor die ronde zijn dezelfde dag verzonden.

In een bijlage is een voorlopige berekening gemaakt van het Nederlandse deel van het resterende vermogen van de SMO na reservering voor bezwaren tweede ronde en eventuele beroepszaken.

In een laatste bijlage wordt een overzicht gegeven van de eenmalige en jaarlijkse uitkeringen per sector, waarin verwerkt ronde één, ronde twee en de toewijzing op bezwaren op ronde één.

Nu december 2004 voorbij is, is onze taak als bestuurder van de Stichting Maror-gelden Overheid (SMO) beëindigd. De statuten van de SMO zijn veranderd en zij treedt voortaan onder de naam Stichting Afwikkeling Maror-gelden Overheid (SAMO) op. De rol van het Ministerie van Financiën is verminderd en de drie Kamers houden op te bestaan. De SAMO zal bezwaren op de beschikkingen van de tweede ronde behandelen en meerjarige projecten blijven volgen. De Stichting Collectieve Maror-gelden Nederland (COM) en de Stichting Collectieve Maror-gelden Israël (SCMI) zullen zorgdragen voor de verdere verdeling van het restant van de gelden afkomstig van de overheid en van de gelden die beschikbaar zijn gekomen door overeenkomsten met banken, beurs en verzekeraars.

Joop Sanders

Luc Stranders

Bijlage 4: Voorlopige berekening restant vermogen SMO voor overheveling naar COM

Beschikbare vermogen SMO voor Nederland:	21,8 miljoen
Uitkeringen ronde één:	12,1 miljoen
Uitkeringen ronde twee:	2,7 miljoen
Beschikbaar voor bezwaar en beroep rondes één en twee:	7.0 miljoen
Gegronde bezwaren ronde één:	2,6 miljoen
Restant ronde één en twee:	4,4 miljoen

Eerste ronde aangevraagd:	76 miljoen
Bezwaren eerste ronde:	19 miljoen = 25%
Toegewezen bezwaren:	2.6 miljoen = 14%
Beroep 5% ¹ van 19 mil. =	1.0 miljoen

Tweede ronde aangevraagd:	12 miljoen
Bezwaren 25%:	3 miljoen
Toewijzingen 14%:	0,5 miljoen
Beroep 5% van 3 miljoen:	0,2 miljoen
Bezwaar + beroep tweede ronde:	0,7 miljoen

Restant ronde één en twee 4,4 miljoen

Beroep ronde één + Beroep en bezwaar ronde twee 1,7 miljoen

Beschikbaar voor overheveling van Overheid naar COM 2,7 miljoen.

n.b. Niet alle projecten uit de eerste en tweede ronde zullen volgens plan kunnen worden uitgevoerd. Er zal dus meer SMO vermogen overblijven.

¹ Schatting Ministerie van Financiën uitgaande van terughoudendheid van de rechter.

Bijlage 3: Overzicht uitkeringen ronde één en twee SMO inclusief toegewezen bezwaren ronde één.

Eenmalige uitkeringen										
sector	beschikbaar volgens plan ronde één	bedrag uitkeringsbesluiten ronde één	gegronde bezwaren ronde één	overschot ronde één	beschikbaar volgens plan ronde twee	totaal beschikbaar ronde twee	bedrag uitkeringsbesluiten ronde twee	overschot na twee ronden	beschikbaar volgens plan twee ronden	% te weinig (+) of te veel (-) uitgekeerd
Cultuur	750,000	527,772		222,228			207,762	14,466		1.9
Media	180,000	135,000	50,000	-5,000			0	-5,000		-2.8
Onderwijs	2,580,000	2,314,314	13,650	252,036			264,561	-12,525		-0.5
Religie	6,450,000	4,918,886	1,675,200	-144,086			663,859	-807,945		-12.5
Welzijn	495,000	343,520	88,990	62,490			54,950	7,540		1.5
Jongeren	450,000	78,479		371,521			0	371,521		82.6
Zorg	3,465,000	2,265,037	318,000	881,963			206,800	675,163		19.5
Externe belangen	180,000	82,135		97,865			22,900	74,965		41.6
Herinnering	450,000	265,846	160,000	24,154			142,541	-118,387		-26.3
Eenmalig Totaal	15,000,000	10,930,989	2,305,840	1,763,171			1,563,373	199,798		1.3
Jaarlijkse uitkeringen										
Cultuur	264,000	64,425		199,575	264,000	463,575	35,426	428,149	528,000	81.1
Media	91,200	28,335	23,350	39,515	91,200	130,715	83,000	47,715	182,400	26.2
Onderwijs	185,600	172,500	31,500	-18,400	185,600	167,200	86,829	80,371	371,200	21.7
Religie	401,600	419,880	43,208	-61,488	401,600	340,112	409,250	-69,138	803,200	-8.6
Welzijn	203,200	195,687	67,775	-60,262	203,200	142,938	209,857	-66,919	406,400	-16.5
Jongeren	144,000	90,850		53,150	144,000	197,150	121,360	75,790	288,000	26.3
Zorg	59,200	60,282	27,423	-28,505	59,200	30,695	46,871	-16,176	118,400	-13.7
Externe belangen	240,000	164,900	75,000	100	240,000	240,100	106,604	133,496	480,000	27.8
Herinnering	11,200	11,200		0	11,200	11,200	0	11,200	22,400	50.0
Jaarlijks totaal	1,600,000	1,208,059	268,256	123,685	1,600,000	1,723,685	1,099,197	624,488	3,200,000	19.5
Eenmalig totaal	15,000,000	10,930,989	2,305,840	1,763,171			1,563,373	199,798		
Totaal generaal	16,600,000	12,139,048	2,574,096	1,886,856	1,600,000	1,723,685	2,662,570	824,286		